Lietas arhīva Nr. C-4532-18/27
ECLI:LV:ZRT:2018:1204.C73453218.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē, 2018.gada 4.decembrī

Zemgales rajona tiesa:
tiesnese R. Krasovska,
protokolē tiesas sēžu sekretāre S. Baumane,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu,

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 18.septembrī biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (turpmāk tekstā - prasītājs) iesniedza tiesā prasību pret /pers. D/ (turpmāk tekstā - atbildētājs) par parāda piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 23.oktobrī Dānijā, Vestergade, 9460 Brovst, notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk – CSNg), kurā tika iesaistīts atbildētājs kā transportlīdzekļa VW GOLF, Latvijas valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/ vadītājs.

CSNg rezultātā tika nodarīti zaudējumi /pers. E/ piederošajam transportlīdzeklim CITROEN C5 ar reģ.Nr./reģistrācijas numurs A/.

CSNg zaudējumus nodarīja transportlīdzekļa VW GOLF, Latvijas valsts reģ. Nr./reģistrācijas numurs/ vadītājs - atbildētājs. Uz CSNg brīdi nebija veikta zaudējumus nodarījušā transportlīdzekļa VW GOLF, Latvijas valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana (turpmāk – OCTA).

[2] Gadījumā, kad ārvalstī nodarīti zaudējumi ar Latvijas Republikā reģistrētu neapdrošinātu transportlīdzekli, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta saskaņā ar Zaļās kartes sistēmas Biroju padomes (Council of Bureaux, turpmāk – ZK Biroju padome; informācija par ZK Biroju padomi un visi normatīvie dokumenti, kas attiecas uz nacionālajiem birojiem, pieejami ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org). Ģenerālajā asamblejā 2002.gada 30.maijā pieņemtajiem Iekšējās kārtības noteikumiem, kas grozīti ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas lēmumu 2008.gada 29.maijā un kas spēkā arī CSNg brīdī (Internal Regulations spēkā esošā redakcija, turpmāk – IKN, pieejama ZK Biroju padomes mājas lapā: www.cobx.org sadaļā: Green Card System, Documents).

[3] 2003.gada 28.jūlijā Eiropas Kopienu Komisija (turpmāk – EKK) pieņēma Eiropas Savienības dalībvalstīm adresētu lēmumu Nr. 2003/564/EC, kam pielikumā pievienots daudzpusējais nolīgums starp Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu un citu asociēto valstu nacionālajiem apdrošināšanas birojiem (Agreement between the national insurers bureaux of the Member States of the European Economic Area and other Associate States, turpmāk – daudzpusējais nolīgums), kas parakstīts 2002.gada 30.maijā un ir neatņemama lēmuma sastāvdaļa. Ar daudzpusējo nolīgumu dalībvalstis uzņēmās saistības pakļauties IKN, kas pievienoti daudzpusējā nolīguma pielikumā (minētais EKK lēmums, daudzpusējais nolīgums un IKN ir publicēti Eiropas Savienības oficiālajā laikrakstā Nr. L192 31.07.2003. un ir publiski pieejami ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org).

Latvija daudzpusējam nolīgumam pievienojusies 2003.gada 1.novembrī, parakstot daudzpusējā nolīguma Pielikumu Nr.1 (ADDENDUM No.1 to the Multilateral Agreement between National Insurers' Bureaux of the Member States of the European Economic Area and other Associate States dated 30th May 2002 (turpmāk - daudzpusējā nolīguma 1.pielikums), publiski pieejams ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org). 2003.gada 1.novembrī daudzpusējā nolīguma 1.pielikumu saskaņā ar 1997.gada 13.martā pieņemto Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu (Publicēts: Vēstnesis, 25.03.1997, nr. 80) parakstījusi valsts pārvaldes iestāde – Latvijas Republikas Satiksmes birojs, kura saistību un tiesību pārņēmējs saskaņā ar OCTA likuma pārejas noteikumu 10.punktu ir prasītājs. Saskaņā ar ZK Biroju padomes paziņojumu daudzpusējā nolīguma 1.pielikums Latvijai kļuva saistošs ar 2004.gada 30.aprīli.

[4] 2010.gada 9.novembrī prasītājs saņēmis Dānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja atbilstoši IKN 5.punktam iesniegto pieteikumu ar lūgumu atlīdzināt Dānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam 2009.gada 23.oktobrī notikušajā CSNg radītos zaudējumus, un atbilstoši IKN piemērojamos administrēšanas izdevumus, bet pavisam kopā 23510,61 DKK jeb 2214,70 LVL jeb 3151,23 EUR, t.sk. zaudējumu atlīdzināšana par transportlīdzekļa bojājumiem 20076,18 DKK (1891,18 LVL), bankas komisijas maksa un citi izdevumi 423,00 DKK (39,84 LVL) un IKN 5.punktā noteiktās atlīdzības par prasības kārtošanu daļu 3011,43 DKK (283,68 LVL) apmērā.

[5] Prasītājs, atbilstoši Zviedrijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja pieteikumam, 2011.gada 9.maijā pieņēmis lēmumu Nr.0367/W-20/2010-DK atlīdzināt atlīdzības summu 23510,61 DKK jeb 2214,70 LVL jeb 3151,23 EUR kopsummā un veicis apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, pamatojoties uz OCTA likuma 44.panta otrās daļas 2.punktu un 51.panta otro daļu, kā arī IKN 10.punktu, kas paredz, ka birojiem, pamatojoties uz pilnīgu savstarpīgumu, jāgarantē visu saskaņā ar IKN nomaksājamo summu atlīdzināšana, kas izriet no jebkura nelaimes gadījuma saistībā ar transportlīdzekli, kas parasti atrodas tās valsts teritorijā, kas atrodas katra no šo biroju kompetencē, neatkarīgi no tā, vai transportlīdzeklis ir apdrošināts vai nē.

Prasītāja veikto apdrošināšanas atlīdzības maksājumu apliecina 2011.gada 10.maija maksājuma uzdevums Nr.202.

[5.1] Ievērojot minēto, prasītājs ceļ prasību par zaudējumiem sakarā ar izmaksu Danijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam par /pers. E/ piederošajam transportlīdzeklim nodarītajiem zaudējumiem CSNg rezultātā.

[6] Prasītājs uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi 24.05.2011.g. nosūtīja pretenziju par zaudējumu atlīdzināšanu ar lūgumu veikt samaksu, t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos augstāk minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā, kā arī atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam, par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti.

[6.1] Tā kā atbildētājs nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi, prasītājs atbilstoši 2008.gada 3.novembra Sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojis SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus, līdz ar ko prasītājam

ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 60,50 LVL, t.sk. PVN 21% (86,08 EUR) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana), kas ir apstiprināts ar Pakalpojuma cenrādi pie sadarbības līguma, SIA "Julianus Inkasso Latvija" faktūrrēķinu un prasītāja maksājuma uzdevumu.

SIA „Julianus Inkasso Latvija" no savas puses 08.03.2012.g., 30.03.2012.g., 21.06.2012.g., 07.01.2013.g., 15.02.2013.g., 18.02.2013.g., 10.06.2013.g., 16.08.2013.g. nosūtīja atbildētāja adresē pretenziju ar lūgumu veikt samaksu, t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā pret atbildētāju tiks celta prasība par zaudējumu summas, likumisko procentu un ar zaudējumu piedzinu saistīto izdevumu un tiesas izdevumu piedziņu LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

[7] Atbildētājs ir veicis daļējo samaksu 788,16 EUR kopsummā, līdz ar ko atlikusī neatlīdzināto zaudējumu summa sastāda 2363,07 EUR (3151,23 EUR mīnuss 788,16 EUR).

[8] Prasītājs 09.05.2016.g. nosūtīja atbildētājam pirmstiesas brīdinājumu ar lūgumu veikt samaksu līdz 29.05.2016.g., t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos augstāk minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā, kā arī atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam, par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti.

Tā kā apmaksa netika veikta brīdinājumā noteiktajā termiņā, pamatojoties uz Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktu, par zaudējumu apmaksas kavējumu aprēķināti likumiskie procenti, kas atbilstoši LR Civillikuma 1765.pantam ir 6 procenti gadā. Likumiskie procenti aprēķināti par laika periodu no 29.05.2016.g. līdz 30.06.2017.g. par 396 kavētām dienām pēc sekojošās formulas: atlikusī zaudējumu summa 2363,07 EUR x kavēto dienu skaits 396 dn. x 0.01644/100 un sastāda 153,84 EUR.

[9] OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punkts paredz, ka no Garantijas fonda sedz ne tikai izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar OCTA likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, bet arī izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā. Likumdevējs skaidri ir norādījis, kādi zaudējumi vēl rodas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam, un tie ir prasību nokārtošanai nepieciešamie izdevumi - 1) izdevumi par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām un 2) izdevumi, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā (prasībā saukti par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumiem 86,08 EUR (LVL 60,50) apmērā), kas izmaksājami no Garantijas fonda.

[9.1] Tādējādi, zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumi 86,08 EUR (t.sk. PVN 21%) apmērā OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punkta izpratnē ir izdevumi, kas prasītājai radušies atgūstot no Garantijas fonda izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību regresa kārtībā (LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 30.06.2015.g. spriedums lietā Nr.SKC-0093/2015).

Šie izdevumi tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība rada prasītājam mantiski novērtējamu pametumu jeb zaudējumus.

[9.2] Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1759., 1779., 1784.pantu nosacījumiem, kā arī OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punkta nosacījumiem, prasītājs uzskata, ka atbildētāja pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu un likumiskos procentus par apmaksas kavējumu, bet arī papildus zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

Tādā kārtā, prasītāja ieskatā viņam ir pietiekams tiesisks pamats celt prasību tiesā un piedzīt no atbildētāja zaudējumus 2449,15 EUR (t.sk. atlikusī zaudējumu summa, kas saistīta ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu 2363,07 EUR un papildus zaudējumi fiksētās maksas 86,08 EUR apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā) un likumiskos procentus 153,84 EUR apmērā. Kopējā prasības summa ir 2602,99 EUR.

[10] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 51.punktu un 148.panta 13.daļu, prasītājs paziņo, ka pirms vēršanās tiesā mediācija netika izmantota strīda risināšanai, kā arī turpmāk prasītājs nepiekrīt izmantot mediāciju.

[11] Papildus minētajiem zaudējumiem LTAB ir radušies zaudējumi saistībā ar SIA „Skrivanek Baltic" apmaksātajiem pakalpojumiem — prasības pieteikumam pievienoto dokumentu tulkojumu un tā notariālu apliecinājumu 5,45 EUR apmērā.

[12] Pamatojoties uz iepriekš minēto un vadoties no Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punkta, 42.panta, 44.panta otrās daļas 2.punkta, 51.panta otrās daļas un trešās daļas, Civillikuma 1779.panta, Civilprocesa likuma 1.panta, 41.panta, 195. panta, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu biedrībai "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs": galveno parādu 2449,15 EUR apmērā; likumiskos procentus 153,84 EUR apmērā, bet kopā —2602,99 EUR; piedzīt no atbildētāja visus tiesas izdevumus, t.sk. valsts nodevu 338,86 EUR apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR un 5,45 EUR par dokumentu tulkojumu; noteikt tiesības prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Parādsaistību summu ieskaitīt biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" norēķinu kontā LV65HABA0551022538931, AS "Swedbank".

[13] Saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra datiem atbildētāja sasniedzamības adrese ir Dānija, PERREGARDVEJ 2, HVAM 7500.

[13.1] Par lietas izskatīšanu paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{2} pantu un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1393/2007 (2007.gada 13.novembris) par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs ("dokumentu izsniegšana"), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000.

Saskaņā ar minēto regulu 2018.gada 20.septembrī tiesa nosūtīja atbildētājam uz norādīto adresi ar Dānijas kompetentās iestādes starpniecību gan prasības pieteikumu, gan informāciju par mediāciju, gan tiesas pavēsti. 2018.gada 1.oktobrī tiesa saņēma Dānijas kompetentās iestādei nosūtītos dokumentus atpakaļ, ar norādi, ka dokumentus nebija iespējams izsniegt, jo /pers. D/ ir pārcēlies uz Latviju.

[13.2] Pamatojoties uz iepriekš noradīto informāciju, tiesa, 2018.gada 8.oktobrī, nosūtīja atbildētājam uz pēdējo zināmo deklarēto dzīvesvietu Latvijā gan prasības pieteikumu, gan informāciju par mediāciju, gan tiesas pavēsti. Dokumenti atgriezti atpakaļ.

[14] Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2018.gada 9.novembrī tiesā saņemts prasītāja pārstāvja iesniegums ar lūgumu izskatīt prasību bez prasītāja pārstāvja piedalīšanās, jo prasītājam ir nozīmētas tiesas sēdes citās tiesās, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdi atbildētājam paziņots Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā.

[15] Pie šādiem apstākļiem tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes un apmierināt prasītāja puses lūgumu un lietu skatīt bez prasītāja pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[16] Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

[16.1] Tiesa konstatē, ka atbildētājs iebildumus vai pretprasību pret prasību nav cēlis. Tādejādi tiesai nav pamata uzskatīt, ka atbildētājam ir iebildumi pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem.

[17] Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punkta noteikts, ka transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai - transportlīdzekļa līzinga gadījumā - līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 42.pantā noteikts, ka ārvalstniekiem, kā arī ārvalstu juridiskajām personām nodarīto zaudējumu atlīdzina Latvijas Republikas likumos un starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 44.panta otrās daļas 2.punktā noteikts, ka Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs izmaksā no Garantijas fonda apdrošināšanas atlīdzību šajā likumā noteiktajos gadījumos.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka Apdrošinātāji izveido un Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu.

Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta otrā daļā noteikts, ka no Garantijas fonda līdzekļiem izmaksā zaudējumu atlīdzību starptautiskajos līgumos paredzētajos gadījumos.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punktā noteikts, ka no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar šo likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā.

[17.1] Saskaņā ar LR Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (redakcijā uz negadījuma brīdi, turpmāk – OCTA likums) 41.panta otrās daļas 1.punktu, prasītājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai —transportlīdzekļa līzinga gadījumā — līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šo transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

[17.2] Saskaņā ar OCTA likuma 51.panta otro daļu - no OCTA Garantijas fonda līdzekļiem izmaksā zaudējumu atlīdzību starptautiskajos līgumos paredzētajos gadījumos.

[18] Gadījumā, kad ārvalstī nodarīti zaudējumi ar Latvijas Republikā reģistrētu neapdrošinātu transportlīdzekli, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta saskaņā ar Zaļās kartes sistēmas Biroju padomes (*Council of Bureaux*, turpmāk – ZK Biroju padome; informācija par ZK Biroju padomi un visi normatīvie dokumenti, kas attiecas uz nacionālajiem birojiem, pieejami ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org). Ģenerālajā asamblejā 2002.gada 30.maijā pieņemtajiem Iekšējās kārtības noteikumiem, kas grozīti ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas lēmumu 2008.gada 29.maijā un kas spēkā arī CSNg brīdī (*Internal Regulations* spēkā esošā redakcija, turpmāk – IKN, pieejama ZK Biroju padomes mājas lapā: www.cobx.org sadaļā: *Green Card System*, Documents).

[18.1] 2003.gada 28.jūlijā Eiropas Kopienu Komisija (turpmāk – EKK) pieņēma Eiropas Savienības dalībvalstīm adresētu lēmumu Nr. 2003/564/EC, kam pielikumā pievienots daudzpusējais nolīgums starp Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu un citu asociēto valstu nacionālajiem apdrošināšanas birojiem (*Agreement between the national insurers bureaux of the Member States of the European Economic Area and other Associate States*, turpmāk – daudzpusējais nolīgums), kas parakstīts 2002.gada 30.maijā un ir neatņemama lēmuma sastāvdaļa. Ar daudzpusējo nolīgumu dalībvalstis uzņēmās saistības pakļauties IKN, kas pievienoti daudzpusējā nolīguma pielikumā (minētais EKK lēmums, daudzpusējais nolīgums un IKN ir publicēti Eiropas Savienības oficiālajā laikrakstā Nr. L192 31.07.2003. un ir publiski pieejami ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org).

[18.2] Latvija daudzpusējam nolīgumam pievienojusies 2003.gada 1.novembrī, parakstot daudzpusējā nolīguma Pielikumu Nr.1 (*ADDENDUM No.1 to the Multilateral Agreement between National Insurers' Bureaux of the Member States of the European Economic Area and other Associate States dated 30th May 2002* (turpmāk - daudzpusējā nolīguma 1.pielikums), publiski pieejams ZK Biroju padomes mājas lapā:www.cobx.org). 2003.gada 1.novembrī daudzpusējā nolīguma 1.pielikumu saskaņā ar 1997.gada 13.martā pieņemto Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu (Publicēts: Vēstnesis, 25.03.1997, nr. 80) parakstījusi valsts pārvaldes iestāde – Latvijas Republikas Satiksmes birojs, kura saistību un tiesību pārņēmējs saskaņā ar OCTA likuma pārejas noteikumu 10.punktu ir prasītājs. Saskaņā ar ZK Biroju padomes paziņojumu daudzpusējā nolīguma 1.pielikums Latvijai kļuva saistošs ar 2004.gada 30.aprīli.

[18.3] Saskaņā ar IKN 3.4. punktu, birojs visas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas risina autonomi, ievērojot tos tiesību aktus, kas piemērojami valstī, kurā nelaimes gadījums noticis (šajā gadījumā – Dānijas tiesību aktus). Saskaņā ar minēto punktu birojam, kurš administrē lietu (šajā gadījumā – Dānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs) ir ekskluzīvas tiesības visos jautājumos, kas saistīti ar attiecīgās valsts nacionālo tiesību aktu skaidrojumu.

IKN 5.1. punkts paredz, ka pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas un papildus zaudējumu, kas radušies saistībā ar prasības administrēšanu (piemēram, juridiskie pakalpojumi, transportēšana u.c.), atlīdzināšanas viena gada laikā no dienas, kad izdarīts pēdējais maksājums par labu cietušajam, tam, kurš administrē lietu (šajā gadījumā – Dānijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs), pa faksu vai e-pastu jānosūta prasība atlīdzināt minētos zaudējumus un atlīdzību par prasības kārtošanu biroja dalībniekam (apdrošinātājam) vai attiecīgajam birojam (šajā gadījumā prasītājai, jo transportlīdzeklis nav bijis apdrošināts). Minētajā punktā arī norādīts, ka atlīdzību par prasības kārtošanu, kas maksājama attiecīgajam birojam, nosaka ZK Biroju padome. Ar ZK Biroju padomes Ģenerālās asamblejas 2003.gada lēmumu Nr. 2 (informācija par minēto lēmumu pieejama ZK Biroju padomes mājas lapā) tika noteikts, ka atlīdzība par prasības kārtošanu tiek aprēķināta 15% apmērā no zaudējumu summas, bet ne mazāk kā 200 EUR apmērā. Saskaņā ar IKN 5.2. punktu LTAB jāapmaksā prasības 2 mēnešu laikā, skaitot no pieprasījuma dienas, pamatojoties uz ārvalsts biroja pieprasījumu, neskatoties uz to, ir vai nav saņemti dokumenti, kas apliecina zaudējumu apmēru un izmaksu cietušajam.

[19] Tiesa secina, ka ar 2011.gada 9.maija lēmumu par izmaksu Nr.0367/W-20/2010_DK (lietas 14.lapa) ir pierādīts, ka 2009.gada 23.oktobrī Dānijā, Vestergarde, 9460 Brovst, noticis CSNg, notika automašīnu Citroen C5 reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs A/ un VW Golf valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ sadursme. Par zaudējumu nodarījušo transportlīdzekli atzīts VW Golf valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kurai nebija veikta īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana. Tika noskaidrots, ka minēto transportlīdzekli vadīja atbildētājs (lietas 14.,15.lapa).

Pamatojoties uz *Danish Motor Insurers' Bureau* pieteikumu par Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā radušos izdevumu atlīdzību, prasītājs 2011.gada 9.maijā pieņēma lēmumu Nr. 0367/W-20?2010-DK (lietas 14., 15lapa) un 2011.gada 5.maijā izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 3151,23 *euro* apmērā (lietas 16.lapa).

[20] Prasītājs un prasītāja pārstāvis vairākkārt nosūtīja atbildētājam pretenzijas, pirmstiesas brīdinājumus par zaudējumu atlīdzināšanu ar lūgumu veikt samaksu, t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos augstāk minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā, kā arī atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam, par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti (lietas 17.-26.lapa).

[20.1] Prasītājs norāda, ka atbildētājs ir veicis daļēju zaudējumu atmaksu 788,16 *euro* apmērā. Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājai zaudējumus 2363,07 *euro* apmērā, jo ceļu satiksmes negadījumu izraisīja atbildētājs.

[21] LR Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punkts paredz, ka no Garantijas fonda sedz ne tikai izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar OCTA likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, bet arī izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā. Likumdevējs skaidri ir norādījis, kādi zaudējumi vēl rodas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam, un tie ir prasību nokārtošanai nepieciešamie izdevumi - 1) izdevumi par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām un 2) izdevumi, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā (prasībā saukti par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumiem), kas izmaksājami no Garantijas fonda.

[21.1] Civillikuma 1779.pants nosaka, ka ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis, līdz ar to tiesas ieskatā, atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājam zaudējumus, kas ir cēloniskā sakarā ar atbildētāja izvairīšanos no zaudējumu saistībā ar apdrošināšanas atlīdzību izmaksu segšanas.

[22] Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (CL 844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Prasītājam ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdi ir radušās regresa prasījuma tiesības pret atbildētāju, prasītājs ir veicis visas iespējamās tiesiskās darbības, lai atrisinātu prasījumu ārpus tiesas ceļā, tomēr atbildētājs šo saistību nav izpildījis, nav panākta vienošanās par zaudējumu atlīdzināšanu, līdz ar to prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja procentus.

[23] Civillikuma 1784.pants nosaka, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem. Delikta attiecībās zaudējumu nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem, tas nozīmē – gan par cietušā tagadējās mantas samazinājumu, gan sagaidāmās peļņas atrāvumu un kā par tiešiem tā netiešiem zaudējumiem (Sk.Civillikuma komentāri saistību tiesības., autoru kolektīvs prof. K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, Mans īpašums, Rīga., 2000, 275.lpp.).

[23.1] Tā kā atbildētājs nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi pilnā apmērā, prasītājs pilnvaroja SIA "Julianus Inkasso Latvija" (lietas 27.lapa) iekasēt no atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus, līdz ar ko prasītājam ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 86,08 *euro*, t.sk. PVN 21% apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, kas ir apstiprināts ar Pakalpojuma cenrādi (lietas 38.lapa) pie sadarbības līguma (lietas 33.-37.lapa), SIA "Julianus Inkasso Latvija" faktūrrēķinu (lietas 40.lapa) un prasītāja maksājuma uzdevumu (lietas 41.lapa).

[24] Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos procentus par laika periodu no 2016.gada 29.maija līdz 2017.gada 30.jūnijam, kas aprēķināti saskaņās ar Civillikuma 1765.pantu un sastāda 153,84 EUR.

Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.).

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Minētā panta ceturtā daļa noteic, ka likumiskie nokavējuma procenti ir aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Prasītājs prasa no atbildētāja piedzīt tikai tiešos zaudējumus, tiesas ieskatā prasītāja prasījuma apmērs ir samērīgs ar atbildētāja rīcības rezultātā radīto zaudējumu, līdz ar to prasība ir apmierināma.

[25] Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam. Kvīti var izrakstīt vai nu uz paša parāda akta, ja tāds ir, vai atsevišķi.

[26] Atbildētājs savas procesuālās tiesības nav izmantojis – rakstveida paskaidrojumu par celto prasību nav iesniedzis, iebildumus pret prasībā norādītajiem apstākļiem nav izteicis, pierādījumus nav apstrīdējis, ka savas saistības pret prasītāju būtu izpildījis un zaudējumus būtu samaksājis, pierādījumus tiesai nav iesniedzis.

Tāpat atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas liecinātu, ka prasītāja, pilnībā vai arī kādā daļā nebūtu izpildījusi savas saistības, proti, nebūtu veikusi apdrošināšanas atlīdzības izmaksu par atbildētāja īpašumā esošā transportlīdzekļa izraisītā CSNg rezultātā radītajiem zaudējumiem. Tiesa atzīst par pierādītu saistību neizpildi no atbildētāja puses, jo atbildētājs, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, nav iesniedzis tiesā pierādījumus faktam, ka būtu veicis pilnīgu samaksu saskaņā ar prasītāja nosūtīto Pretenziju par zaudējumu samaksu, līdz ar to prasība ir apmierināma.

[27] Tiesa atzīst, ka prasītājs savu prasījumu ir pierādījis un pamatojis, līdz ar to prasība ir apmierināma.

[28] Prasības pieteikumā ietverts lūgums noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% procentus no simta gadā no galvenā parāda.

Civillikuma 1811.pants noteic, ka katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i., nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar naudu. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta pirmo daļu, 1760.pantu un 1765.pantu un izveidojušos tiesas praksi (Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 16.aprīļa lēmums lietā Nr.SPC-30) prasītājam ir tiesības saņemt arī likumiskos nokavējuma 6% procentus gadā no galvenā parāda, sākot ar tiesas nolēmuma stāšanos spēkā līdz nolēmuma izpildei.

Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tā kā konkrētajā gadījumā atbildētājs savas uzņemtās saistības nav pildījis, tiesa atzīst par pamatotu prasītājas lūgumu atzīt tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus no neatmaksātā galvenā parāda 2449,15 *euro*, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[29] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Pie prasības celšanas tiesā prasītājs nomaksājis valsts nodevu 338,86 *euro* apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 *euro* apmērā, kas piedzenami no atbildētāja. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir arī ar tulkošanu saistītie izdevumi, līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami izdevumi par dokumentu tulkošanu 5,45 *euro* apmērā (lietas 42.,43.lapa).

[30] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms tiesas sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 93., 94., 97., 193., 195., 199., 204.[1] pantu tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr. 40008084453, zaudējumus 2363,07 *euro* (divi tūkstoši trīs simti sešdesmit trīs *euro* 07 centi); likumiskos procentus par laika periodu no 2016.gada 29.maija līdz 2017.gada 30.jūnijam 153,84 *euro* (viens simts piecdesmit trīs *euro* 84 centi); zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumus tiesvedības procesā 86,08 *euro* (astoņdesmit seši *euro* 08 centi); samaksāto valsts nodevu 338,86 *euro* (trīs simti trīsdesmit astoņi *euro* 86 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,65 *euro* (astoņi *euro* 65 centi). Piedzīto summu samaksu veicot prasītāja norēķinu kontā Nr. LV65HABA0551022538931, AS „Swedbank".

Atzīt biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr. 40008084453, tiesības par laiku līdz tiesas sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no zaudējumu 2363,07 *euro* summas.

Noteikt /pers. D/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Zemgales apgabaltiesā apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

/pers. D/ spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese R. Krasovska